

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA.
Nagy u. utca. Jóna ház, 1704. sz. alatt.
Ide intézendő a lap szemléi részét illető minden közlemény. Kéziratok s levelek vissza nem adandók. Bérmentetlen levelek csak ismert kézektől fogadhatók el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben hához hozva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50 kr. — Egy hóra 1 frt.
HIRDETÉSI DÍJ:
Öt-hasas petitor egyszeri bejelentésért 5 kr. — Bölgédij minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyitási 4 hasas petitorért 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:
Kutasi Imre könyvnyomdája Főpiacz. Sz. Nagy Károly-ház.
Ide küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény, nyomtatás előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és a hirdetések.

Előfizetési felhívás.

„DEBRECZENI ELLENŐR”
politikai, közgazdasági és társadalmi lapra.

Lapunk a mai számtól kezdve a megnagyobbitott alakban jelenik meg, a nélkül, hogy legkevesebb is emelnék előfizetési árát, mely különben is az egész országban megjelenő valamennyi napi lap közt a legolcsóbb.

Igy akarjuk viszonzni a nagy közönség lelkes támogatását a bizalmat mely lapunk iránt mindegyre szélesebb körben nyilvánul.

Részünkről nem fogunk semmit elmulasztani, hogy a bizalmat meg is érdemeljük s lapunk megnagyobbitásával lépést fog haladni tartalmának szellemi emelkedése is.

Nagy nemzeti érdekek képviselőire van hivatva a lap az alföldi magyarság legjelentékenyebb városában s becsülettel fog küzdeni azokért; de a pártzenvedélyek forrongó harcában sem felejtjük el soha, mivel tartozunk az irodalom méltóságának. A higgadt meggyőződés hangján beszélünk s tiszta és elfogulatlan tájékoztatás akarunk adni olvasóinknak a haza ügyeiről.

Lesz erkölcsi bátorságunk mindig kimondani azt, amit igaznak hiszünk; hiszen szolgáljuk a józan haladás ügyét s azon zászlót követjük, melyre nincsenek felírva csábító jelszavak, de mely alatt egyedül reméljük biztosíthatni Magyarország jövőjét.

A megfontolás és mérséklet, a béke és egyetértés politikáját kívánjuk követni kifelé is, befelé is; de a politikának csak a magyar nemzet megszilárdítására s az alkotmányos intézmények megerősítésére kell szolgálnia. Minden ízében magyar nemzeti politika az, melynek híveitől valljuk magunkat, de oly politika, mely nem kockáztatja léteünket.

Lapunk megnagyobbitott terjedelme most még inkább megengedi, hogy kiterjeszthessük figyelmünket mindenre s költészet és társadalmat nem kiméllünk, hogy olvasóink gyorsan és pontosan értesüljenek mind a bel-, mind a kül-eseményekről. Mindaz, a mi érdekes történelmi a nagy világ színpadán vagy hazánk politikai és tár-

sadalmi életében, röviden mintegy dióhéjba szorítva, föltaáltható lapunkban, úgy, hogy nélkülözhetőség tesszük legalább olvasóink egy részére nézve a drága budapesti lapokat.

Figyelmünk egyik főtárgyát képezik továbbá Debreczen város és Hajdu megye közügyi, társadalmi és közgazdasági érdekei melyek lapunk hasábjában mindig kiváló méltatásban részesülnek. Arra törekszünk, hogy a vidék melynek Debreczen képezi központját, lapunkban lelkes visszhangját találja saját óhajátainak.

Társzánk érdekes és változatos, mulattató és lélekemelő olvasmányokat, eredeti és fordított elbeszéléseket, irodalmi és történelmi ismertetéseket stb. tartalmaz, gondosan megválogatva mind.

A „Debreczeni Ellenőr” pénteket és vasárnapot kivéve naponként megjelenik.

Előfizetési ára:

Egész évre . . . 10 frt.
Fél évre . . . 5 frt.
Negyed évre . . . 2 frt 50 kr.

Előfizetheti helyben Kutasi Imre könyvnyomdájában, — továbbá Telegdy K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben s vidéken postautalvánnyal minden postahivatálnál.

Nehéz idők.

Debreczen, decz. 23.

Elvetné a sulykot s nem igen találta hitelt, a ki a korszakot, melyben élünk, a rany korszaknak akarja nevezni. Nehéz, fáradságos munka korszaka ez, melyben szöszéri értelemben be kell váltani az unokáknak, a mit az Ur legelső ősiükre rá mért: hogy arczuk verejtékével keressék meg mindennapi kenyereket.

Ilyen korszak nem igen alkalmas illusiók ébresztésére s a röghöz kötött ember nehezen bír fölemelkedni a szellem szárnyain, hogy tisztán körültekintsen a messze láthatáron. Csak a maga baja foglalja el s a mit azonkívül lát, az mind ködben uszik körülte: homály, árnyék, sötétség. Saját borús lelkünk képét könnyen reá nyomjuk az egész világra s a csüggedés, a hol egyszer lábra kap, a legveszélyesebb ragály, mely rohamosan terjed. Egyik embertől megkapja a másik és az ellen nem lehet kordont állítani, mint a pestis ellen.

Azt sem a hatalomszó, sem a tudomány nem fojtja el. Bele veszi magát a lelkek mélyébe, elszóbb szítja a tetterőt, meggyöngíti az akaratot, megméltelyez, megöl minden törekvést. Minek fáradni? Mikor ugys hiába! A jelenen segíteni nem lehet, a jövő pedig messze esik tőlünk és bizonytalan.

Az emberi természetben rejlik különben is, hogy a jellel szokott legkevesebb megelégedni s mindig örömebb fordítja pillantását a mult vagy a jövő felé. A remény napjaiban a jövő, a csüggedés napjaiban a mult felé. Olyankor tündöklő színben jelenik meg előtte a rég elmúlt idő s áldva emlékszik meg mindarról, a mit annak idején talán megátkozott. Dicsőíti azt, a mit hajdan becsmérelt; visszaöhlajtja azt, a mitől egykor szabadulni vágyott. A mult idők varázsa megaranyozza a rabláncokat is, míg a jelen nyomasztó terhe alatt, mely vállainkat nyomja, a rózsából sem veszünk észre egyebet, csak a tövist.

Igy van az ember mindennel. S ha már egyáltalán ilyen az emberi természet, a magyar ember természete még különösebben ilyen. Ezer éve, mióta a földön letelepedett Árpád népe, azóta sok nehéz megpróbáltatáson mentünk át, sok zord idő húzódott át fölöttünk s nem egyszer úgy látszott, mintha erőnk már végkép elfogyva s az enyészet sirja nyílnék meg előttünk.

Nagyon sokszor volt idő, mikor a nemzet legjobbjai is, összehasonlítva a nyomorult jelenet a fényes multtal kétségbeesetten lemondtak a reményről, hogy a nemzet kivergődjék még valaha bajaiból. Azt hitték, hogy koruk már a végromlás korszaka s a helyett, hogy kitartásra, bátorságra buzdították volna honfitársaikat, csak a mult idők elvesztett dicsőségén keseregtek.

Már Balassa Bálint a magyar nemzet végromlását siratja háromszáz évvel ezelőtt. A szétszaggatott ország, melynek egyik felét a török, másik felét a német pusztította, zsarolta, úgy látszott, hogy haldoklik. Erdély, a magyar szabadság végső menedéke, a Báthory Zsigmond örjögő kapkodása után elveszett. Oláh fegyverek száguldtak át rajta hódítva. Mihály oláhországi vajda uralkodott ott.

S mikor jóbarát és ellenség azt hitte márt, hogy a magyar nemzet elveszett, akkor egyet fordult a sors kezeke, a régi kard ujra dicsőségesen vil-

logott a magyar kézben, az oláh elpusztult Erdélyből, a Bástáktól megszabadult a magyar föld, Rudolf helyébe II. Mátyás lépett a magyar trónra, a fölfüggesztett alkotmány helyreállított, a közszabadságot s a vallás szabadságát törvények biztosították.

Aztán megint jöttek rossz idők, a mikor zugolóott, nyomorgott, szenvedett az ország; de mindig kiderült utána a láthatár. A nemzet nem veszett el, hanem előre haladt folyást, bár zugóldók mindig voltak fiai közt s az elégedetlenek csoportja szokás szerint mindig a jelent gyalázta s a multat dicsőítette. A megelőző korszak mindig jobbnak látszott ezek szemében, mint az, a melyben éltek.

Nagyapáink ép úgy panaszkodtak a maguk korszakára, mint apáink a magukéra és mi a miénk. Berzesnyei század elején kétségbeesetten kesereg a romlásnak indult hajdan erős magyar fölöt, nem lát egyebet, csak azt, hogy Árpád vére miként fajul s a magyar már csak rút sybarita váz öneki. Pedig láthatná köröskörül, mint bontakozik ki teddségből a nemzet, mint törnek utat lassanként az ujkor eszméi, melyek nemsokára aztán villanyos erővel rázzák föl az egész országot s gyorsan viszik a haladás, az ujjaszületés útjára.

Hanem azért az emberek csak panaszkodtak, hogy jobb volt azelőtt, mint a hogy panaszkodunk ma és panaszkodni fognak unokáink, kik megint a mi időket fogják dicsérni, jpedig bizonyára jobb dolguk lesz, mint nekünk; mert minden nemzedék az utána jövő számára dolgozik s a mi fáradozásaink gyümölcsét fiaink fogják élvezni.

Csak a gyávák eshetnek tehat kétségbe s csak a vakok tagadhatják a haladást, melyet a magyar nemzet fokról fokra tesz. Mi bizunk nemzetünk jövőjében. A tények tanuskodnak mellettünk. A történelem lapjai azt hirdetik, hogy néha gyorsabban, néha lassabban, de előre megyünk. Ez vigasztaljon a nehéz időkben, bátorítson munkára, lelkesítsen kitartásra. Jobb jövő, szebb jövő vár reánk.

— Kossuth Lajos Baraccenből Brázy Káimán fővárosi kereskedőbő levelet irt az u. fogyasztási adók tárgyában. A levelet egész terjedelmében az „E-s” teguapi száma közölte.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája

Hogy tettem én szert feleségre.

Egy amerikai barátom elbeszélése után.
Dolgozó szobámban ültem és Molière-t olvasám. Ekkor minden előleges bejelentés nélkül belépett Ő.
Ugy tetszik előttem, mint fehér ruhába öltözött angyal; — de ő csinos, kék kalapocskát is visel, mely oly nagy lehetett, mint egy findza, továbbá vajszerű kezűt és kezében világos papnyót tartott. — Bájosan nézett ki.
A kis tündér mosolygott és kezét nyújtá felém, amit én gépiesen szorítottam meg. — Duzzogott és kis lábával toppantott.
— Ön nem nagyon látszik látáson örüvendeni, mondá haragosan.
Mormogtam valamit, hogy „elvagyok ragadtatva, bájolva.” — Különböen igazat szóltam, mert így jelenet éitemben nem volt mindennapinak nevezhető.
— Szép, kiállítá vigan. Éj már mégis csak vigasztal, mert otthon azzal ijesztettek, hogy még el sem fog fogadni, vagy pláne az ajtón fog kidobni.
— A kigyók! — mondám.
— De mégis eljöttem. — Tehát nem haragszik?!

Mit mondhattam volna? Ő fel és alá sétált szobámban.
— Hogy tetszik önnek ruhám? kérdé tőlem, mielatt egy óramű által mozgó bábohoz hasonlóan forgott előttem. — Kezdetben szürke atlaszt akartam felvenni egyszerű alsóval, vagy fodrokkal, fölötte ferde fodrok valódi bársonnyal szegélyezve, erre hátul kerek szabásu fölötöt, e fölő kis, csinos kabátot, kivagott ujjakkal az alsó ruha modorában, nemde ez is jól nézett volna ki?
Én helyeslőleg intettem fejemmel, ambar az egész leírásból nem értettem egy árva betűt sem meg, amely általa egy lélegzet alatt lett előadva.
— De inkább e lyoni szöveget vettem, mert ez finomabbnak tetszett, önnek is tetszik?
— Bámulom izlését, suttoágam halkan, mert majdnem szédültem. — Ki lehetett? Mit akart?
— Ön oly kedves s jó. Bizonyára jól megegyezünk egymással! kiállt elragadtatva. Tehát szándéka volt egészen itt maradni. Zavarom mindinkább nőtt.
— Nos tehát, kezdé aztán, mutassa meg hova tegyen holmimat és aztán beszélgessünk egy kissé!
Gépiesen mutattam egy kis kamara felé, mely a könyvtáram mellett volt. Odasietett. Én megkövültem ültem. Hamarosan gőhelvező holmiját; hozzám jött és vizsgáló tekintetet vetett a szobámba.

— Iszonyu piszkos! mondá gunyosan. — Mikor lett itt utóljára leporozva?
— Körülbelöl egy év előtt, mondám halkan.
— Ő kis, bájós kiállást hallatott!
— Egy év előtt! Borzasztó! Hogy lehet ily szobában? Itt rendet kell csinálni!
Mindezt nagy határozottsággal mondá és azonnal munkához látott. Vászonn kabátomból kötöt csinált magának, kis kendőt kötött fejcskéjére, felvett egy seprőt és elkezdett porozni. Nemsokára felhőben ültem, mintegy Molière-mel. Mit jelenthetett ez? Lszozni kezdém Molière-mel, de ez semmi felvilágosítást sem adott.
Angyal volt, ki világsugárt vetett sivar életpályámra? Tálan! — De nem, — angyalok nem szoktak atlasz, bársony és ferde fodrokról beszélgetni.
Hirtelen szünetet tartott, keresztül jött a porfellegben és mondá: „Kérem, huzza fel kissé ruhám ujjait, akkor jobba fogok dolgozhadni.”
Nem álmodám, midőn kérését teljesítém, mert ily karokat nem lehet álomba sem felfedezni. Egy szobrász is büszke lehetett volna ily mintára.
Most ismét a port törle és dalolt mellett. Nagyon kedvesen — Pattit véltem halalni.
Majd székelt hozott, letévé rá kendőjét, kötőjét és seprőjét és mellém ült. Fürtöcskét ránta éi kezdé:

— Kedves nagybácsim, most beszélgesünk kissé.
Tehát nagybátyja! — Fejem kissé alá hanyajlott.
— Tudja, folytató, ön azt írta nekem, hogy a falun maradjak míg másképpen fog rendelkezni. De én el akartam és el kellett onnan távoznom. Tizenkét éven át aig láttam havonként egy-egy új arcot, ezt nem lehetett kiállni. Emlékszik talán rá, hogy hat éves koromban hozott oda? — Tehát elhatároztam, hogy bejövök a városba. Csak nem haragszik érte, nagybácsi? — Különböen tüstént visszautazom. — —
— Kedves gyermekem, mondám, lenne oly szives nevé megmondani.
Nagy szemeket meresztett rám és hangosan felkaczagott.
— De hát az mégis lehetetlen, kiállt, egy teljesen elfelejtett volna?
— Hisz én vagyok a kis Margit.
— A kis Margit? Ismétlém.
— Ludlow Margit, mondá ő komolyan, — az ön huga!
— Nem, mondám szomoruan, nem az ön hugom. Nekem nincs hugom. — Itt félreértés van. Az én nevem Fiord.
— Nos igen, mondá, ön az ön nagybátyám, Fiord Rezső. Láttam a tajaan nevé és bejöttem. Most már csak visszaemlékezni reám, nemde?
— Sajnálom, hogy várakozásában csaló dott, Ludlow kisasszony; de én vagyok

„Az iparosok érdekében.“

Debreczen, deczemb. 23.

I.

(*) A hazai ipar és közgazdaság iránt érdeklődő nagy közönség legnagyobb részének vajmi kevés tudomása van azon közvetett és közvetlen okokról, melyek kis iparunk, illetve kézmű iparunk naponkénti hanyatlásának és pusztulásának előidézői. S míg egy része az észlelőknek hajlandó ezen nemzetgazdasági gyászos kalamitást a mostoha időjárás viszonyainak tulajdonítani, más része az iparnak hanyatlását egyedül az ipartűzők hanyagságának tulajdonítja.

Pedig ezek közül egyik sem közvetlen oka annak, hogy hazánk ipar tisz lakói, kik a nemzet test egyik fő productív organumai lévén a leghasznosabb polgárai is a hazának mi okból pusztulnak, és vesznek akkor, midőn reájok a hazának felvirágoztatása leginkább van utalva.

A gyár ipar, mely kétségtelen legnagyobb ellensége a kézmű iparnak az ő munka felosztásával, gépeivel — nagy forgó tőkével — nincs még annyira kifejldve hazánkban, hogy az képes legyen monopoliumot gyakorolni a kézmű ipar felett, s azt magába olvasztva rabszolgájává tenni.

Ez tehát nem ok, valamint nem lehet abszolút mondanunk a forgó tőkének hiányát sem — melynek nemléte ugyan bénítólag hat a kis iparra, illetve a kézmű iparra, de még sem oly gyors megsemmisítő a hatása, hogy ezt feltétlen oknak elfogadjunk.

Legközvetlenebb okot keresve, reá kell mutatnunk a bajok azon fő forrására, mely hitünk szerint megsemmisítendő az iparos osztályt; ez pedig nem más mint azon kereskedések, jobban mondva raktártelepek, melyek hivatalosan lennének az iparosokat nyers anyaggal ellátni, illetve a kereskedés és ipar között közvetítőül szolgálni — s előidézi a kereskedő és iparos között azon forgalmat, mely mennél olcsóbb annál hasznosabb hajtóerőt közvetlen a társadalomra, közvetve pedig a hazára nézve.

A kapzsi nyereség, mely vakká teszi az ezen téren forgókat, — nem gondolva a jövővel, csak is a jelen hasznát — iparkodik mennél inkább kiszákmányolni, s rövid idő alatt odajut, hogy maga körül mindent elpusztít ön magát is tönkre teszi és megsemmisíti.

Mert hiszen ily fajta kereskedelem mely nyers feldolgozni való anyagokat halmaz fel, egyedül csak is a munkás iparostól veszi táplálékát — melyek mint ezrei a forrásoknak az ő gyűjtő medencéjébe hordják verejtékes kereseményök legnagyobb részét — mely mennél fokozottabb, annál nagyobb előidézője a nyereséges kereskedelmi forgalomnak.

Ezen igazságot azonban a kapzsi nyereség, vagy nem akarja belátni, s nem csak magas arakkal nyomja az ipart, de legtöbb esetben a kiszolgáltatott anyagok rosszasságával is — vesztí annak hitelét. — Az ipart tisz pedig miután forgó tőkéje nincs, s e miatt a raktár feltétlen kegyelmét kénytelen az előleges hitel által igénybe venni, nem képes magát megszabadítani s na-

ponkint hanyatlik, pusztul és vész — s elveszti naponként kevesbiti azon kereskedelem forgalmát mely őtet esztelenül nyomni, és elpusztítani igyekezett. Így történik azután, hogy aláhalnyatolt üzletek, melyek a bukás szélén állnak, keserves panaszokra fakadnak a rossz idők ellen, — melyben megszüntik a forgalmat, a közadók ellen, melynek terhei tönkre teszik az iparost, holott ezen romlást legnagyobb részben az ő esztelenségek idézte elő.

S az a bórkereskedő, kinek évi forgalma az előtt százezer forintokra ment fel, siralmasan jajgat, hogy 90%-al hanyatlott alá üzlete, holott ha könyveibe bele tekint, észre veheti, miképpen ennek a roppant pusztulásnak egyedül oka az ő telhetetlensége volt, ki, a hiteltelre szorult szegény csizmadiát nem sajtálta s oly drágán adta neki a rossz anyagot, s oly magas % hozzá adással hogy az végre sem bírhatta ki lélegzetel és miután tapasztalta, hogy az ő keze feldolgozott nyers anyag nem képes legnagyobb forgalommal sem annyit keresni — hogy magát fenntartani képes legyen — eldobta magától hálátlan mesterségét s más foglalkozás után nézett s elment kapálni, vagy lett belőle vasuti pálya ő — börtön, ő utca seprő, constabler — és ezzel az okatlan kereskedő előtt mindég bedugult egy forgalmi tőké mely a sok közül egyike volt azoknak honnan existenciáját nyerte.

Igy vannak azután a szabók, asztalosok és számtalan más ipar tisz — s rövid idő múlva oly hézag támad soraikban melyet betölteni egy félszázad sem lesz képes ha csak nem romokkal azon proletarizmus, mely az ő soraikból támad.

A magyar honvédelvesség kiképzése felől Dembscher, kit az osztrák honvédelmi miniszterium Gróf Castiglione a tiroli-oralbergi lovas honvédség egyik főtisztjével Czegledre, az ott megtartott nagy gyakorlatok tanulmányozására végezt rendelt, egy tanulmányi munkát adott ki, melyben az annak idején általunk kifejezett dicséret a honvédség kiképzése, a lovak állománya és általában az összes vezetés fölött, részről is megerősített nyer. E mű szerzője nem csak a szabályok történeti gyakorlatokra szorított, hanem a belső szervezést is tanulmányozta. Többi közt meglátogató a debreczeni szakaszt és különösen az istállók berendezését dicséret meg. Bár csak husz ló számban vannak osztályozva, mégis két-két köcslop van minden oldalán, a melyek a farkledörzsölését elősegítik. Csak azt kárthatja, hogy közbe-közbe nincsenek egyes faállványok, alkalmazva, mely mellett gondosabban lehetne a lovakat is tisztítani, mivel e faszlop a mellette levő ló kirugását akadályozná. Ugy a legények, mint a lovak, egészségi állapotát is nagyon dicséri, melynek fényes bizonyágaként kiemeli, hogy a nagy gyakorlat dacára is 3910 lóbol csak 209 ló lett maródi.

Az italmérségi jognak megváltás után való megszüntetését célzó törvényjavaslat már elkészült s az új év elején fog az országgyűlés elé terjesztetni, hogy még az utolsó ülésszak alatt törvényerőre emelkedhessen.

Osztrák-magyar-szerb kereskedelmi szerződés. A szerb kormánykörökben azon nézet uralkodik, hogy a módosított instructió alapján sikerülni fog a kereskedelmi szerződés megkötése, úgy hogy a szerződést a januáriusban összeülő szkupstina elé lehet helyben hagyás végett terjeszteni.

Átkot szórta utánna. Kisérőnöm dühösen szorít meg napernyőjét. — Oh, meg tudám verni! — kiáltá dühösen. — De ő nem is nagybátyám. Az nyugodtabb, előkelőbb. Csak egyszer kerestem meg tizenegy év előtt, — hihetőleg azért, mert szegény rokona vagyok.

Nevetett, mintha egy szegény rokon valami olyan komikus volna, ami semmi esetre sem. Ezután a második Florddal kísérlettük meg. — Ez volt csakugyan a valódi nagybátya. Eppen valami egyházi szónoklatot olvasott. — Megszólította m, bemutatni neki magam és hugát, midőntől felvilágosítással szolgáltam és márbu c-uzni akartam tőle.

De ő visszatartott és azt kérdé, hogy akarnék-e neki szivességet tenni. — Én erre készséget fejeztem ki. — Akkor fogja-e fiatal hölgyet mondá nyugodtan, és ültesse be valamelyik vasuti kocsiába. Akarom, hogy azonnal visszatérjen a majorba.

De nagybács! kiáltá ez kétségbeesve. — Hugom! mondá az öreg ur, tedd azt amit mondtam. Én vagyok egyedül barátod; ne ingerelj, mert ellenségeddé teszesz, ha azonnal haza nem térsz! Menj!

És mi távoztunk. Ő sirt, de sebb volt, mint valaha. — Nem téhetek vissza a majorba, mondá, nem akarok, szegyélem magam, ... félek.

Házalási tilalom Debreczen területén.

— Szabályrendelet. —

1. §. Debreczen sz. kir. város területére nézve a házalási kereskedés t. i. az árúnak házról házra hordva, vagy rövid időre bérelt áruló helyiségekben s árveréssel egybekötve eszközösbe vett elárúsítása még az országos vásárokat tart ma alatt is tiltatik.

Házalóknak nem tekintetnek tojás, tejfel, vaj és csirke eladásra foglalkozók, pék és egyéb házi sütemény hordozók, ha utóbbiak oly iparosok, vagy olyanok megbízottai, kik rendes iparigazolvánnyal bírnak.

2. §. Az árveréssel egybe nem kötött, ugynevezett végeledásokra nézve az 1877. évi 1821. sz. a. kibocsátott m. k. pénzügyminiszteri körrendeletben megjelölt eljárás foganatosítandó oly hozzáadással, hogy a megengedett közönségi adó czimén e helyett rendőri felügyeleti díj czimén, ha segéd személyzet nélkül működik az illető idegen vállalkozó napokint 2 frtot, — ha egy segéddel működik, legyen bár az saját neje, fia, vagy leánya napokint 5 frtot, minden további alkalmazott egyén után 5 frtot napokint, mindig előre a házi pénztár javára lefizetni kötelek. Ugyanezen díjak fizetésére kötelezettenek a vandor árú raktárak tulajdonosai, illetőleg rendezői, valamint azon debreczeni lakosok is, kik nevéket, vagy cégüket oly célból engedik át idegeneknek, hogy ezek az üzletet azáltal gyakorolják, ezeu rendszabályt kijátszassák.

3. §. A végeledások és vandor raktárak rendezői tartoznak előre bejelenteni, hány napig szándékoznak a város területén tartózkodni és az ezen időre járó illetékeknek a házi pénztárba előlegesen és egy összegben befizetése után üzletük gyakorolhatóságát engedélyt, melynek megnyerése előtt az üzlet semmi ürügy alatt meg nem kezdhető — kikerüli. Ezen engedély azonban egy hónapnál hosszabb időre nem terjedhet.

4. §. Rongy, csont és borszédéssel foglalkozók, akár helybeliek, akár vidékiek csak úgy türetnék meg, ha ez iparágak gyakorolhatóságára iparhatóságú igazolvány birtokában vannak.

5. §. Medve mutatók, csimpolyások, kintornások s más lármas utcánként járnó szokott mutatványosok a város területén való működését megtiltatnak.

6. §. Az ezen rendszabály ellen vétők, vagy a tekintetben mulasztók 5—600 o. é. frt. pénzbírsággal, nem fizethetés esetében az 1879. évi XL. t. cz. 22. illetve 30. § a értelmében kiszabandó elzárással büntetendek, az 5-ik § ban megnevezettek pedig a városból kiutasítandak.

7. §. Ezen szabályrendelet végrehajtásával a városi kapitányi hivatal bizatván meg, ily tárgyú határozati ellen a fellebbezés II-od fokában a városi tanácshoz, III-od fokul pedig a városi közigazgatási bizottsághoz, mindenkor 3 nap alatt intézendő; két egybehangzó határozat ellen további fellebbezésnek helye nincs.

Kelt Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1880. évi november hó 11-ik napján tartott üléséből.

Jegyzette Boczkó Samu főjegyző.

Uj dijszabályzat

a két lovas berkocsisok számára.

I. Nap száma.

Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig 5 frt. Félnapra, reggeli 7 órától d. u. 1 óráig vagy délután 1 órától esti 9 óráig: 3 frt.

II. Óraszáma.

Félóra 40 kr. 1/2 óra 60 kr. Egy egész órára 70 kr. Minden következő órára 40 kr. Az utolsó óráig — félóra vagy kevesebb időre 20 kr.

III. Egyes járatokért.

Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belől 50 kr.

IV. Meghatározott járatok.

1. Temetéseknél (valláskülönbség nélkül) ha a végítzettség a templomban történik, te-

De hát mi egyebet akar tenni kisasszony? kérdém. — Azt magam sem tudom, mondá dacosan, de vissza semmiképp sem utazom. Valóban zavarba jöttem. Mit kezdjek én, harminczéves aglegény e fiatal leánnyal, ki alig számlált tizenöt évét.

De hirtelen jó ötletem támadt. — Pártját fogom venni, kedves gyermekem! mondám.

— Ön! kiáltá meglepetten. — Igen, én! Akar nőm lenni? — Miután nem hugom, legyen feleségem! Akar? — Nem válaszolt azonnal, mert ily fontos ügy megfontolást kíván. De két perc múlva mondá:

— Ön tetszik nekem! Isten áldja meg e szavaikat! felelém. — Tehát önnek szüksége van valakire, ki gondját viselje és háztartására ügyeljen? — Bizonyosan!

— Nos, akkor neje leszek. Apropos, — hisz csak félig poroztam még le szobáját. — Ó angyal volt itt e földön.

— És ez a szoba oly kedélyes, folytatá, igen, igen, mindjárt mondtam, hogy jól meg-egyeztünk mi egymással.

Megelőltük egymást és oly boldogok valánk, hogy azt szavakkal le sem írhatni.

— Most férj s feleség vagyunk. — Igy történt az. — A gazdág nagybátya is beleegyezett és ki tudja, mire jó ez!

temőbe ki és vissza 1 frt 60 kr. A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza 1 frt. — 2. A színházba menet 50 kr. A színházból jövet 60 kr. — 3. Tancmulatságok és hangversenyekbe menet 60 kr. jövet 80 kr. 4. A vasuti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet 25 klg. teherrrel 50 kr. éjjel 80 kr. Egy órai várakozás 40 kr. félórás várakozás 20 kr. 5. — A korcsolyázó vagy csolnakázó tóhoz, csukorgyár, légszuszgyár és gözmalombhoz menet vagy jövet 50 kr. menet és visszajövet egy órai várakozással 80 kr. 6. A nyerdei fürdőházhoz jövet 50 kr. menet és visszajövet menet vagy jövet 60 kr. menet és jövet egy órai várakozással 1 frt, minden következő órára 40 kr. — 7. A szőlőskertekbe és ménlőtelephez menet vagy jövet 80 kr. menet és visszajövet egy órai várakozással 1 frt 20 kr. minden következő órára 40 kr. éjjel minden tételnél több számítható 20 kral. — 8. Lovasnyerthez menet és visszajövet 3 frt 50 kr. — 9. Külső barom és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással 1 frt 20 kr. minden következő órára 40 kr. — 10. A gazdasági tanintézet pallagi gazdaságába menet és jövet nappal 2 frt, éjjel 3 frt, minden egy órai várakozásért 50 kr. — 11. Katonai lakatnyakhoz és katonai kórházhoz menet vagy jövet 50 kr. menet és visszajövet egy órai várakozással 80 kr. minden további órára 40 kr. A cserkakasálókba, tanyákra és vidékekre való szállítás előleges alku szerint történik.

A görög-török határrendezésről.

Említtük már tegnap, hogy a porta egyik jegyzéke a másikét követi. A decz. 14-iki körjegyzékét külföldi képviselőihez intézett újabb jegyzék követte, melyben utasítja őket, míg szempontokból vezéreltek magukat a görög kérdés felett a kabinetekkel folytatandó eszmecserekbén.

A török-görög ügy elintézésére Európa csakugyan foglalkozik egy választandó bíróság eszméjével, sőt mint egy táviratban olvassuk, a választó bíróságról szóló javaslatot már valamennyi hatalom el is fogadta s ezt azzal a hozzátevéssel tudatták a portával, hogy a görög kérdés vékes megoldására ez az utolsó kísérlet s talán ennek lehet tulajdonítani, hogy a törökországi kormányok parancsot kaptak, hogy siessenek az ujonczok sorozására.

Írte volt, hogy Német, Ausztria-Magyarország és a porta szövetségre léptek. — A francia kormány nem ad hitelt e híreknek.

A porta már hónapok óta iparkodott ugyan megnyerni Ausztria-Magyarországot és Nemetszort; de a két hatalomnál, mint Párisban is tudják, jómikaratra és kíméletességre talált csak, az emittett két hatalom azonban sohasem volt hajlandó kötelezettségeket vállalni. A francia kormány is ezt a magatartást követi.

A választott bíróság működéséhez nem valami nagy reményeket köthetnek.

Az érmelléki vicinális vasut ügye.

— Saját levelezésünkből. —

Nagyvárad, decz. 22.

Ma délelőtt tartott meg Biharmegyei bizottsági népes közgyűlése bárd Döry József fő-elnöke alatt, melynek tárgya volt a Cavalier angol vállalkozó által beadott Berettyó és Körösparti, neuklönbön Székelyhid-nagyvárad-i vicinális vasut tervezet felett határozni. A kiúdvé volt bizottság Cavalier ajánlatának elfogadását és a megyei közmunka vállalkozói 10 év tartamú évenként 75,000 frt ak subvenció képmi fizetést javasolta, azon feltétellel, hogy ezen subvenció bizonyos eshetőségek tekintetéből az építendő vasutra telekölönnyileg bekebeleztessek.

Tóth Dezso tiszti főjegyzés módosítványt tett arra nézve, hogy a subvenció bekebelezése mint superfina cantia mellőztessék, miután ezen feltételt a vállalkozó sem hajlandó elfogadni, megnehezítettéven ez által a részvényeknek elhelyezése. — A módosítvány mellett felszólalt Kis Albert orsz. képviselő, Doboz Miklós főjegyző, Komlossy Antal bizottsági tag és Beothy Andor alispán. — Román József azon módosítási javaslatot tette, hogy a közmunka váltásdíjából subvencióra csak 50,000 frt fordíttassék, mert az általa felsorolt szám adatokból az tűnik ki, hogy a megye a nevezett alaphól e czérra indokoltan és valósággal többet nem adhat.

A tárgy kimerítő megvitatása után főispán feltette a kérdést, hogy a közgyűlés a bizottság javaslatát fogadja-e el Tóth Dezso módosításával? Vagy pedig Román Józsefét? Névszerinti szavazás kiváratván, a betáblázás nélküli évenként 75,000 frt subvenció mellett igen el 138 nem mel 29 bizottsági tag szavazott, mire a főispán kimondta az elfogadást, megjegyezvén, hogy Bihar megye történeti nevezetességi termében, már sok fontos végzés lett hozva, de annak anyagi érdeke előmozdítására nézve soha fontosabb, mint a mai.

A hozott végzés foganatosítására alispán elnöke alatt egy 5 tagú küldöttség bevezetett ki.

— y. —

A törvényeségi tereomból.

— Vitriol dráma. —

A budapesti kir. törvényszék előtt kedden borzasztó bűnösét nyerte elintézését.

A vádlottak padján 40—45 éves asszony ült: Simics Anna házmosternő. Arcza sápadt, sovány, de a szemekből élénk, bosszút lehelő tűz sugárzik s az ádózat látásán ajkain nem titkoló pokoli gunyosolóják. — Klein János budapesti könyvkötő özevgyesre jutván, összeadta magát Simics Annával

oly módon, hogy szerelmi viszonyt kötött, tudatára ébredt, vára. Elhagyta t mulva egy „magkötött házassági 17-én tartották

Másnap, vá látkozott volt k leste jöttét. Mo hány percz mul Klein arczát vitr Kleint 10 h

kán, a vitriol eg máskinek látokj. Az egész arcz gerjeszt egyará legálabb 8—10 h egyik szemére va életén keresztül. kőtő nem folytatá het világgá — k

A végtárgya vérűn, szinte dicőn a végtárgyalozat, háivány arvel, Simics Anna kir. ügyész (Jenn kivánja vétetni e törvényes maximum

A törvényszé lottat a súlyos t mondja bűnösnek börtönre itél megértésére és sért 180 frtnyi k

V á d l o t t nagon megátalko godtan jeentette a büntetés kiméré zett.

Tegnap Sz. egy ismeretlen n szörnyszülette „H került szinre.

Az előadás f ség néze, mely a j korokoztatva t

A darab valójá abban fokes, ember gozó, örül leány, ó (rablancz nem volt) másszor történi v szörnység, és ha szesen van a darab ezek folytatónas s hot mondani, hogy got hallottunk. Dic erőteljes népies ny replők minden így hatást csinálni. A j ny szerepe volt.

A sugó ez este

N

— A debreczeni év decz. hó 26-ik gyűlést tart. Tárgy több rendbeli külü folyó ügyek.

— A kriáztiki jánédek ügyncsuk nek. Ma már az ül volt. Kereskedőnk retet érdemének, szebbnél sebb a magokat. Érdekes emiteni, hogy a Sz kedésében igen sz csokrok kaphatók, gyakul szolgálhatna újvra.

— A tegnapi könyve ma de előt

— Fogad be is s a „Debreczen“ zst adott rosszala tók karácsonyi é egy idegenek, a m reskedőt nagyon befogadott idegen, csendben, havem m czeg is s egy tekir tegnap nála volt gy minden alapos ok eset ily történt: A vevő egy forintot tó mivel később, megm már ekkorra a meg — így adták elő ne k ezve erről.

Hiába szabadkott rombásodni kezdett rendőrségnel, s az dőrbiztos is leküldet záros megmaradt á pénz nem látta, sőt ki városunk egyik e m b e r e k m e r t m e g ? Az őgy a törvé

— Tiszviselő szerkeskedés, mel selők egyesületnek másknak tulajdonába m évi január 1 től kezd jól felszerelt fúszor ódni. — F e l k e é fúszkereskedő urak egyezsége lépi óba f. hó 18-ikáig hozzá nek. Debreczen, 1880 risin Péter ügy

— A tombola

6 ÉVRE JÓTALLÁS NYUJTATIK. **ÓCSKA ZONGORÁK BECSERÉLTETNEK. RÉSZLET FIZETÉSRE IS KAPHATÓ. KÖLCSÖN-BÉRBEEN, JUTANYOS HAVI ILLETÉKRE IS KÖLCSÖNZTETIK.** 6 ÉVRE JÓTALLÁS NYUJTATIK.

VARGA KÁROLY

ujjonnan alakult

ZONGORA-TERME
Debreczenben.

Eredeti gyári árakban ajánlja

Concert-, és szalon-szárny-, rövid-szárny (Stutz flügel), Piccolo-szárny- (Miniatúr Stutz), Concert- és Salon-Pianino

ZONGORÁIT,
továbbá:

orgonahangu phisharmóniumjait dalkör, szintársulat és kisebb egyházak használatára.

Concert szárny dis-zongora.

Rövid Cabinet szárny. (Piccoló Stutz-flügel).

Amerikai modorú hurozzattal nyíltan látható Concert Pianó

Egyes részletek ajánlom nagyvárosokban és vidéki városokban a legújabb állapotban.

6 ÉVRE JÓTALLÁS NYUJTATIK. **ÓCSKA ZONGORÁKAT BECSERÉLEK. JAVÍTÁSOKAT ÉS HANCOLÁST ELVALLALOK. KÖLCSÖN-BÉRBEEN, JUTANYOS HAVI ILLETÉKRE KÖLCSÖNZTETIK.** 6 ÉVRE JÓTALLÁS NYUJTATIK.

Nyavalyatörés, nehézkör, górcs-betegséget, a legmegróg-
-óttabb esetben is kigyógyított, a legrövidebb
idő alatt saját eredménydus methodusom szeri-
nt. Megkeresések levél útján is eszközölhetők.
Dr. Helmsen orvos Berlin. N. W. Louisen-
strasse 32. — Már százakat kigyógyítottam.

A gőzfavágó
megkezdte működését.

Minden egyes öt fát szokott módon a pá-
lyaudvarból a gőzfavágóhoz külön elszállítat-
ni, bármilyen apróra kívánatik felvágatni, a
házhoz szállítani és ottan kamarába vagy
pinczébe berakolni fogom

2 fát 30 kr

összes fuvarozási- és felvágási munkadíjért.
Ha a megrendelő az ellenőrzést maga vagy
megbízottja által eszközölni óhajtja, a rendes
4 méterre kirakott ötlet jelenlétében fogom
felvágatni is odábitani.

Megrendelések kitűnő minőségű tölgy és
bükkfára vágott vagy vagatlan állapotban el-
fogadtnak és pontosan fogantatottaknak:
Berger Henrik úrnál (Széchenyi-utca 1771.),
a légszuszogó irodájában és a gőzfavágó
telepen.

A gőzfavágó felvágatott akár Berger
Henrik úrnál, akár a légszuszogóknál, akár
pedig a városnál vett vagy rendelt fát.
Debreczen, 1880. október 10-én.

Trnka,

a „Berger-féle” gőzfavágó
kezelője.

SZEPESSY és KEREKES
VÁROSHÁZ ALATTI KERESKEDÉSÉBEN

ajánlatnak nagy választékú

KARÁCSONI és UJÉVI
ajándék-czikkpek:

Bronz, majalika, porcellán-, bőr- és fa díszművek, öblönyök, vizit-tálcák, Cha-
toulók, francia pendul órák, keztü casek, ékszer- és illatszer-tartók, do-
bányzó- és író-asztal-garnitúrák, japáni dísz lack-tárgyak, szivar-, gyufa- és
hamu-tartók, stb.

Chinai ezüst-árúk, Herrmann I. L. egyedüli gyári raktára; asztali-
és csemege-kések, kanalak, gyertyatartók, girandolok, tea- és kávé-ericék,
toilet-tükrök, tábla-dísz aufsatok, gyümölcs feltétek, díszes vajtartók, compot
csészék, cukor-szelenczék és öblönyök, sőtartók, cukor-hintők és fogók stb.

Tajt- és borostyán-kő-árúk, nagy választékú Adler fele tajt pipák,
szivar-, cigarett- és virgna-szipkák, szivar-pipák, török és énefa-szárak stb.

Nagy választékú fénykép-albumok, zené-albumok, író-mappák, keztü-
és zsebkendő-cas-ttek, uti- és varró necessairek, szivar himzett tárczák, női
táskák, fénykép-keretek.

Petróleum dísz szalon-csillárok, asztali szalon-lámpák, kör- és nap-
égetyűvel nagy választékú Dittmar gyárból.

Háztartási czikkpek: asztali és csemege kések, kanalak, kávé- és tea-
főző gépek, kannák, tojás-főzők, tea-asztal, érc- és diófa-tálcák, kályha, e-
lenző, kályha tüzelő szerek, fatartó-kosarak, szén-tartók, virág-asztalok, ficus-
kosarak, szobapadlet fénykép.

Dívtos férfi kalapok, nyakkendők, pálczák, illatszerek, mosó- és glace-
keztük.

Gyermekjátékok:

Öltözött babák, skatulyás játékok, konyha edények, butorok evő és kávé
szervicek, műszerszámok, dobok, pus-kák, domino, sch-ek, tombola, harang-
kalapács stb. játékok

a legjutányosabb árban.

KARÁCSONI AJÁNDÉKOKAT
ajánl

FISCHER JAKAB
OPTIKUS DEBRECZENBEN, a következőkben:

Szemüvegeket a legfinomabb kettős esiszott üvegekkel aczél-
foglatban 1 fnt, 2 fnt és 2 fnt 50 kr-ért; ezüstben 3 és 4 fnt; arany-
ban 5.50, 7 és 14 fnt.

Orrcsüptető és lorgnetták 1 fnt, 1 fnt 50 kr. egész 5 fntig.

Látcsöveket különböző nagyságban és a legfinomabb szinte-
lenített üvegekkel ellátva 5 fntól egész 35 fntig.

Hőmérőket ablak, szobában 1 fntól 3 fntig.

Orvosi-hőmérőket 2, 3, 4 fnt.

Aneroid légsúlymérőket kipróbálva 7 fntól 20 fntig.

Philoxera górcsövek 1, 1.50, 2 és 4 fnt.

Górcsöveket különféle egész 90,000-szeres térfogatnyúlással.
Es általában minden e szakmába vágó cikket a legjobb mi-
nőségben és lehető olcsó árban.

Javítások elfogadtnak és a leggyorsabban végeztenek.
Vidéki megrendeléseket a legnagyobb figyelemmel telje-
sítjük.

KARÁCSONI és UJÉVI ajándékul!

Van szerencsém a n. é. közönségnek a közeledő

KARÁCSONI ÜNNEPEK
és
UJÉV ALKALMÁRA

Bronz-, chinai ezüst; porcellán-, fa-, bőr-, tajtékárúk és gyer-
mek-játékokban

dúsan felszerelt raktáromat
becses figyelmébe ajánlani.

Az árúk olcsóságáról a nagyérdemű közönség meg-
győződése után, tömeges látogatásért esedez, tisztelettel!

KRAICZ GYULA.
Vidéki megrendelések legnagyobb pontossággal eszkö-
zöltetnek.

KRAICZ GYULA norinbergi és diszárúk üzletében.
Főpocz, a „Bika” szállóval szemben.

Hirdetések e lap számára
legolcsóbb árszámítás mellett elfogadtnak e kiadó-hiva-
talban, főpiaz: Sz. NAGY KÁROLY-ház.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy raktáromat az

ŐSZI és TÉLI idényre
dúsan felszereltem a következő cikkekkel ajánlom:

FÉRFI-, FIU- és GYERMEK-RUHÁK.

bel- és külföldi különlegességek, kalapok és sapkákban,
téli alsó-ingek, nadrágok és harisnyák.
férfi czipők és fiu csizmák,
oxford-, creton- és schiffon-ingek,
végül gallérok, kézelők, nyakkendők, plaidek, gummi-köpenyek, zsebkendők. Illat-
szerek, esernyők, szóval minden a férfi-dívat ághoz tartozó árutam a legjútá-
nyosabb áron számítva, szolid kiszolgálattal minden tekintetben biztosítva,
a n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Salzmann Lajos,
férfi-dívat kereskedő, főtér városház alatt.
Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

VII. é.

Nagy Ide intéződé a s levelek vissza

Előf

„DEBREC

politikai, kö

Lapunk megnagyobbít a n é k ü l , i s e m e l n ö mely különbe megjelenő va legolcsóbb.

Igy akarj zönség lelkes mely lapunk i körben nyilván Részünkre mulasztani, ho demeljük s lap lépést fog hala emelkedése is.

Nagy nem van hivatta e legjelentékeny fog küzdeni a délyek forrong el soha, mivel méltóságának. hangján beszélt tájékoztat akar haza ügyeiről.

Lesz erkő kimondani azt, a ven szolgáljuk a zászlót követjük csábító jelszavak renéljük biztosí vőjét.

A megfont ke és egyetért követni kifelé i kának csak a lárdsítására s az megerősítésére ízében magyar nek hiveitül va politika, mely lünket.

Lapunk me most még inkább jeshessik figye séget és fáradsá olvasóink gyors nek mind a bel- Mind az, a m nik a nagy vagy hazánk

A „Debreczen

A M

(Kará

Gr. Porcia Lajos

Csak úgy ragy (ó), az örömtől, épe gyögni, a kik számá gyakat készíté hónap

Még csak nel aranyozás és kész nagy csemege-abrosz

De istenem, mi szeret s a kik öt sz fárada éretük.

Az egész év de ezé a napé már a nap a szereteté, a eszményi, önzetlen t

A mindennapi é napiasság átszellem suhog el a család föl

Az egész év a hező nap, melyben az gyümölcse mosolyog

Ilyféle gondol ajándékok rakosgatás vezi észre magát,